

CUPRINS

TITLUL I. DISPOZIȚII GENERALE	11
CAPITOLUL I. Domeniul de aplicare a codului de procedură fiscală.....	11
CAPITOLUL II. Principii generale de conduită în administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat	14
CAPITOLUL III. Aplicarea prevederilor legislației fiscale	19
CAPITOLUL IV. Raportul juridic fiscal.....	21
TITLUL II. DISPOZIȚII GENERALE PRIVIND RAPORTUL DE DREPT MATERIAL FISCAL	26
CAPITOLUL I. Dispoziții generale	26
CAPITOLUL II. Domiciliul fiscal	32
TITLUL III. DISPOZIȚII PROCEDURALE GENERALE	35
CAPITOLUL I. Competența organului fiscal	35
CAPITOLUL II. Actele emise de organele fiscale.....	41
CAPITOLUL III. Administrarea și aprecierea probelor.....	51
CAPITOLUL IV. Termene.....	62
TITLUL IV. ÎNREGISTRAREA FISCALĂ ȘI EVIDENȚA CONTABILĂ ȘI FISCALĂ	65
TITLUL V. DECLARAȚIA FISCALĂ	79
TITLUL VI. STABILIREA IMPOZITELOR, TAXELOR, CONTRIBUȚIILOR ȘI A ALTOR SUME DATORATE BUGETULUI GENERAL CONSOLIDAT	85
CAPITOLUL I. Dispoziții generale	85
CAPITOLUL II. Prescripția dreptului de a stabili obligații fiscale	88
TITLUL VI¹. PROCEDURA AMIABILĂ PENTRU EVITAREA/ELIMINAREA DUBLEI IMPUNERI	91
TITLUL VII. INSPECȚIA FISCALĂ	93
CAPITOLUL I. Sfera inspecției fiscale.....	93
CAPITOLUL II. Realizarea inspecției fiscale.....	98

CAPITOLUL III. Dispoziții speciale privind verificarea persoanelor fizice supuse impozitului pe venit (Nota 10)	107
TITLUL VII¹. COOPERAREA ADMINISTRATIVĂ ÎN DOMENIUL FISCAL	119
CAPITOLUL I. Dispoziții generale	119
CAPITOLUL II. Schimbul de informații	121
CAPITOLUL III. Alte forme de cooperare administrativă	124
CAPITOLUL IV. Condiții aplicabile cooperării administrative	126
CAPITOLUL V. Relațiile cu comisia europeană	129
CAPITOLUL VI. Relațiile cu țările terțe	129
CAPITOLUL VII. Dispoziții generale și finale.....	130
TITLUL VIII. COLECTAREA CREAȘTELOR FISCALE	131
CAPITOLUL I. Dispoziții generale	131
CAPITOLUL II. Stingerea creanțelor fiscale prin plată, compensare și restituire	136
CAPITOLUL III. Dobânzi, penalități de întârziere sau majorări de întârziere	146
CAPITOLUL IV. Înlesniri la plată	154
CAPITOLUL V. Constituirea de garanții.....	156
CAPITOLUL VI. Măsuri asigurătorii	157
CAPITOLUL VII. Prescripția dreptului de a cere executarea silită și a dreptului de a cere compensarea sau restituirea	159
CAPITOLUL VIII. Stingerea creanțelor fiscale prin executare silită	161
CAPITOLUL IX. Cheltuieli	193
CAPITOLUL X. Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executare silită	194
CAPITOLUL XI. Contestația la executare silită	196
CAPITOLUL XII. Stingerea creanțelor fiscale prin alte modalități.....	198
CAPITOLUL XII ¹ . Asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri.....	204
CAPITOLUL XIII Aspecte internaționale - abrogat (Nota 42).....	215
TITLUL IX. SOLUȘIONAREA CONTESTAȘIILOR FORMULATE ÎMPOTRIVA ACTELOR ADMINISTRATIVE FISCALE	224
CAPITOLUL I. Dreptul la contestație.....	224
CAPITOLUL II. Competența de solușionare a contestașilor. Decizia de solușionare	229
CAPITOLUL III. Dispozișii procedurale	233
CAPITOLUL IV. Solușii asupra contestașiei.....	238
TITLUL X. SANȘIUNI	243
TITLUL XI. DISPOZIȘII TRANȘITORII ȘI FINALE	251
DISPOZIȘII FINALE ȘI TRANȘITORII ALE ACTELOR NORMATIVE MODIFICATOARE	259

ANEXE

Anexa 1. Deciziile comisiei fiscale centrale și ale comisiei de proceduri fiscale, publicate în perioada 1 ianuarie 2006 – 1 ianuarie 2012.....	266
Anexa 2. Facilități (esalonări) la plata creanțelor fiscale.....	271
Anexa 3. Prețuri de transfer și soluții fiscale individuale anticipate.....	283
Anexa 4. Formularistica pentru înregistrarea fiscală și administrarea contribuabililor.....	294
Anexa 5. Formularistica pentru stabilirea și colectarea impozitelor.....	304
Anexa 6. Cazierul fiscal.....	327
Anexa 7. Controlul financiar și fiscal.....	332
Anexa 8. Contenciosul administrativ.....	349
Anexa 9. Regimul contravențiilor.....	361
Anexa 10. Evaziunea fiscală.....	371

Emilian DUCA

**CODUL
DE PROCEDURĂ FISCALĂ**

COMENTAT ȘI ADNOTAT

- 2012-

**Universul Juridic
București
-2012-**

GHID DE UTILIZARE

No	Descriere categorie	Titlul	Capitolul
1.	Acordul de preț în avans	III	II
2.	Acte normative de aplicare	XI	-
3.	Actul administrativ fiscal – contestare	IX	I, II, III, IV
4.	Actul administrativ fiscal - conținut	III	II
5.	Certificate de atestare fiscală	VIII	I
6.	Competența organului fiscal	III	I
7.	Confiscări și infracțiuni	XI	-
8.	Contravenții și sancțiuni	X	-
9.	Creanțe și obligații fiscale	II	I
10.	Declarația fiscală	V	-
11.	Dispoziții tranzitorii	XI	-
12.	Domiciliul fiscal	II	II
13.	Evidența contabilă și fiscală	IV	-
14.	Executarea silită	VIII	VIII, IX, X, XI
15.	Furnizarea de informații periodice (declarații informative)	III	III
16.	Garanții și măsuri asiguratorii	VIII	V, VI
17.	Inspekția fiscală	VII	I, II
18.	Interpretarea dispozițiilor legii fiscale	I	III
19.	Împuterniciți și reprezentanți	I	IV
20.	Înlesniri la plată	VIII	IV
21.	Înregistrarea fiscală	IV	-
22.	Majorări de întârziere	VIII	III
23.	Mijloace de probă și administrarea probelor	III	III
24.	Prescripția - dreptului de stabilire a impozitelor (obligații fiscale)	VI	II
25.	Prescripția dreptului de a cere plata impozitului (executare silită)	VIII	VII
26.	Principii ale administrării fiscale	I	II
27.	Răspundere (creditori, debitori, plătitori)	II	I
28.	Recuperarea creanțelor fiscale în statele membre UE	VIII	XII ¹
29.	Sfera de aplicare a Codului de procedură fiscală	I	I
30.	Soluția fiscală individuală anticipată	III	II
31.	Stabilirea impozitelor (decizii de impunere)	VI	I
32.	Stingerea creanțelor fiscale	VIII	II, XII
33.	Termenele de plată	VIII	I
34.	Termenele în materie fiscală	III	IV

ABREVIERI UZUALE

1. Publicații periodice

M. Of. – Monitorul Oficial al României, Partea I

B.Of. – Buletinul Oficial al R.S.R.

2. Acte normative

H.G. – Hotărârea Guvernului

O.G. – Ordonanța Guvernului

O.U.G. – Ordonanța de urgență a Guvernului

O.M.F.P. – Ordinul ministrului finanțelor publice

O.M.E.F. – Ordinul ministrului economiei și finanțelor

O.P.A.N.A.F. – Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală

C. pr. civ. – Codul de procedură civilă

C. pr. pen. – Codul de procedură penală

C. civ. – Codul civil al României

C. pen. – Codul penal al României

C. com. – Codul comercial

C. fisc. – Codul fiscal al României

C. pr. fisc. – Codul de procedură fiscală

3. Autorități

A.N.A.F. – Agenția Națională de Administrare Fiscală

D.G.F.P. – Direcția Generală a Finanțelor Publice

U.E. – Uniunea Europeană

C.E. – Comisia Europeană

C.E.E. – Comunitatea Economică Europeană

4. Instanțe

C.C.R. – Curtea Constituțională a României

C.E.D.O. – Curtea Europeană a Drepturilor Omului

C.J.C.E. – Curtea de Justiție a Comunităților Europene

Î.C.C.J. – Înalta Curte de Casație și Justiție

C.S.J. – Curtea Supremă de Justiție

s.c.a.f. – Secția de contencios administrativ și fiscal a ÎCCJ

5. Alte abrevieri

alin. – alineatul

art. - articolul

Dec. – Decizia

Ed.- Editura

ibidem – aceeași lucrare și autor

lit. – litera

n.a. – nota autorului

nr. – numărul

op. cit. – opera citată mai înainte

pct. – punctul

S.A. – societate pe acțiuni

S.R.L. – societate cu răspundere limitată

M.F.I. – Monitorul Fiscalității Internaționale, Editura WoltersKluwer România

C.F. – Consultant Fiscal, editată de Camera Consultanților Fiscali din România.

Codul de procedură fiscală

Reglementări

1. Ordonanța Guvernului nr. 92 din 24 decembrie 2003 privind Codul de procedură fiscală al României a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 941 din data de 29 decembrie 2003. O.G. nr. 92/2003 a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2004 (publicată în M. Of. nr. 465 din 25 mai 2004, rectificată în M. Of. nr. 532 din 14 iunie 2004).

Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 a fost republicată în:

1. Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 560 din 24 iunie 2004.
2. Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 863 din 26 septembrie 2005, rectificare în M. Of. nr. 974 din 2 noiembrie 2005.
3. Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 513 din 31 iulie 2007.

Acte normative modificatoare:

a) după prima republicare:

1.1. Ordonanța Guvernului nr. 20/2005 privind modificarea Codului de procedură fiscală (M. Of. nr. 101 din 31 ianuarie 2005) aprobată cu modificări și completări de Legea nr. 210/2005 (M. Of. nr. 580 din 5 iulie 2005).

b) după a doua republicare:

2.1. Legea nr. 241/2005 pentru combaterea și prevenirea evaziunii fiscale (M. Of. nr. 672 din 27 iulie 2005);

2.2. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 129/2005 privind modificarea Codului de procedură fiscală (M. Of. nr. 887 din 4 octombrie 2005), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 166/2006 (M. Of. nr. 436 din 19 mai 2006);

2.3. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 165/2005 privind modificarea Codului de procedură fiscală (M. Of. nr. 1100 din 6 decembrie 2005), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2006 (M. Of. nr. 444 din 23 mai 2006, rectificată în M. Of. nr. 606 din 13 iulie 2006);

2.4. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2006 privind unele măsuri de natură fiscală și financiară pentru punerea în aplicare a Legii nr. 348/2004 privind denominarea monedei naționale (M. Of. nr. 556/ 29 iunie 2005) aprobată prin Legea nr. 15/2006 (M. Of. nr. 56 din 20 ianuarie 2006). O.U.G. nr. 59/2005 a fost modificată prin O.U.G. nr. 181/2005 (M. Of. nr. 1171 din 23 decembrie 2005), respinsă prin Legea nr. 185/2006 (M. Of. nr. 443 din 23 mai 2006);

2.5. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2006 pentru modificarea și completarea Codului de procedură fiscală (M. Of. nr. 271 din 27 martie 2006, rectificată în M. Of. nr. 318 din 10 aprilie 2006) aprobată cu modificări prin Legea nr. 338/2006 (M. Of. 629 din 20 iulie 2006);

2.6. Legea nr. 343/2006 pentru modificarea și completarea Codului fiscal (M. Of. nr. 662 din 1 august 2006, rectificată în M. Of. nr. 765 din 7 sep. 2006);

2.7. Ordonanța Guvernului nr. 35/2006 pentru modificarea și completarea Codului de procedură fiscală (M. Of. nr. 675 din 7 august 2006, rectificată în M. Of. nr. 742 din 31 august 2006) aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 505/2006 (M. Of. nr. 1054 din 30 decembrie 2006).

c) după a treia republicare:

3.1. Ordonanța Guvernului nr. 47/2007 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale (M. Of. nr. 603 din 31 august 2007), aprobată cu modificări de Legea nr. 52/2009 (M. Of. nr. 224 din 7 aprilie 2009);

3.2. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2008 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 163 din 3 martie 2008), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 194/2009 (M. Of. nr. 365 din 1 iunie 2009);

3.3. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 192/2008 privind aprobarea unor măsuri de relaxare fiscală în vederea creșterii economice și a numărului locurilor de muncă (M. Of. nr. 815 din 4 decembrie 2008), abrogată de O.U.G. nr. 226/2008 privind unele măsuri financiar – bugetare (M. Of. nr. 899 din 31 decembrie 2008) și respinsă prin Legea nr. 121/2009 (M. Of. nr. 293 din 5 mai 2009);

3.4. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009 cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale (M. Of. nr. 249 din 14 aprilie 2009, rectificată în M. Of. nr. 254 din 16 aprilie 2006 și M. Of. nr. 293 din 5 mai 2009), aprobată prin Legea nr. 227/2009 (M. Of. nr. 402 din 12 iunie 2009);

3.5. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 46/2009 privind îmbunătățirea procedurilor fiscale și diminuarea evaziunii fiscale (M. Of. nr. 347 din 25 mai 2009), aprobată prin Legea nr. 324/2009 (M. Of. nr. 713 din 22 octombrie 2009);

3.6. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 39/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 278 din 28 aprilie 2010), aprobată cu modificări prin Legea nr. 46/2011 (M. Of. nr. 245 din 7 aprilie 2011);

3.7. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale, publicată în M. Of. nr. 421 din 23 iunie 2010;

3.8. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2010 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, publicată în M. Of. nr. 669 din 30 septembrie 2010, aprobată cu modificări și completări de Legea nr. 126/2011 (M. Of. nr. 433 din 21 iunie 2011);

3.9. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, publicată în M. Of. nr. 891 din 30 decembrie 2010.

3.10. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 35/2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul realizării programelor de interes public sau social, al îndeplinirii obligațiilor fiscale și al funcționării optime a instituțiilor statului, precum și pentru aplicarea unitară a dispozițiilor legale, publicată în M. Of. nr. 253 din 11 aprilie 2011.

3.11. Ordonanța Guvernului nr. 29/2011 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, publicată în M. Of. nr. 626 din 2 septembrie 2011.

3.12. Legea nr. 188/2011 privind gestionarea taxelor colectate în cadrul aplicării politicii agricole comune și care fac parte din sistemul de finanțare al fondurilor europene pentru agricultură, precum și din sistemul resurselor proprii al Uniunii Europene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 763 din 28 octombrie 2011.

3.13. Ordonanța Guvernului nr. 2/2012 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, publicată în M. Of. nr. 71 din 30 ianuarie 2012.

3.14. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, publicată în M.Of. nr. 384 din 7 iunie 2012.

Norme metodologice

1. Hotărârea Guvernului nr. 1050/2004 privind Normele metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, publicată în M. Of. nr. 651 din 20 iulie 2004.

TITLUL I

Dispoziții generale

CAPITOLUL I

Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală

Sfera de aplicare a Codului de procedură fiscală

Art. 1. - (1) Prezentul cod reglementează drepturile și obligațiile părților din raporturile juridice fiscale privind administrarea impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat și bugetelor locale, prevăzute de Codul fiscal.

(2) Prezentul cod se aplică și pentru administrarea drepturilor vamale, precum și pentru administrarea creanțelor provenind din contribuții, amenzi și alte sume ce constituie venituri ale bugetului general consolidat, potrivit legii, în măsura în care prin lege nu se prevede altfel.

(3) Prin *administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat* se înțelege ansamblul activităților desfășurate de organele fiscale în legătură cu:

- a) înregistrarea fiscală;
- b) declararea, stabilirea, verificarea și colectarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat;
- c) soluționarea contestațiilor împotriva actelor administrative fiscale.

(4) (Nota 1) Prezentul cod nu se aplică pentru administrarea creanțelor datorate bugetului general consolidat rezultate din raporturi juridice contractuale, cu excepția redevențelor miniere și a redevențelor petroliere.

Legislație secundară, complementară

1. *Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2913/92 din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului Vamal Comunitar și Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului Vamal Comunitar;*

2. *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, publicată în M. Of. nr. 597 din 13 august 2002;*

3. *Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, publicată în M. Of. nr. 618 din 18 iulie 2006;*

4. *Legea nr. 188/2011 privind gestionarea taxelor colectate în cadrul aplicării politicii agricole comune și care fac parte din sistemul de finanțare al fondurilor europene pentru agricultură, precum și din sistemul resurselor proprii al Uniunii Europene, publicată în M. Of. nr. 763 din 28 octombrie 2011;*

5. *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, publicată în M. Of. nr. 413 din 17 iunie 2009.*

Jurisprudență

1. Decizia C.C.R. nr. 217/2004, publicată în M. Of. nr. 538 din 16 iunie 2004;
2. Decizia C.C.R. nr. 824/2006, publicată în M. Of. nr. 1020 din 21 decembrie 2006;
3. Decizia Î.C.C.J. nr. 5731/2009, s.c.a.f. (Competența materială. Recuperare ajutor de stat).

Comentarii

1. *Prin aderarea României la Uniunea Europeană, o parte din reglementările comu-* | *nitare au devenit direct aplicabile în țara noastră. De exemplu, în domeniul vamal, sunt*

direct aplicabile prevederile Regulamentului și Codului vamal comunitar, acestea prevalând asupra legislației interne (prevederile Codului vamal sunt aplicabile cu privire la modul de organizare a sistemului vamal).

2. Bugetul general consolidat este un termen relativ nou care și-a găsit consacrară în Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice. Acest termen include, pe lângă bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat, fondul național unic al asigurărilor sociale de sănătate, bugetul asigurărilor pentru șomaj, precum și fondurile speciale stabilite potrivit legii.

3. Alineatul (3) al art. 1 descrie conținutul activității de administrare a impozitelor,

taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat. Activitățile care se includ în activitatea de administrare sunt prezentate distinct în titlurile următoare ale Codului de procedură fiscală (înregistrare, declarare, colectare, verificare, contestare).

4. Noțiunea și conținutul raporturilor juridice fiscale sunt detaliate în Capitolul IV al Titlului I. Creanțele care rezultă din raporturi civile (ex. contracte civile de locațiune sau concesiune) nu se supun prevederilor Codului de procedură fiscală (A se vedea și Decizia Comisiei centrale fiscale nr. 6/2004, aprobată prin OMFP nr. 1561/2004).

Note (istoricul modificărilor)

1. Alin. (4) a fost introdus de O.G. nr. 29/2011 și a intrat în vigoare la 17 septembrie 2011.

Raportul Codului de procedură fiscală cu alte acte normative

Art. 2. - (1) Administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat, prevăzute la art. 1, se îndeplinește potrivit dispozițiilor Codului de procedură fiscală, ale Codului fiscal, precum și ale altor reglementări date în aplicarea acestora.

(2) Prezentul cod constituie procedura de drept comun pentru administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat.

(3) Unde prezentul cod nu dispune se aplică prevederile Codului de procedură civilă.

Legislație secundară, complementară

1. Codul fiscal al României, aprobat prin Legea nr. 571/2003, publicată în M. Of. nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare;

2. Codul de procedură civilă (1865), republicat în Broșură la data de 26 iulie 1993;

3. Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană (Legea nr. 157/2005 publicată în M. Of. nr. 465 din 1 iunie 2005).

Jurisprudență

1. Decizia C.C.R. nr. 341/2009, publicată în M. Of. nr. 262 din 22 aprilie 2009;

2. Decizia Î.C.C.J., s.c.a.f. nr. 3196/2009 (Principiul primordialității dreptului comunitar);

3. Decizia Î.C.C.J., s.c.a.f. nr. 4615/2009 (Prioritatea normelor internaționale privind drepturile omului).

Comentarii

5. Prevederile art. 2 sunt modificate implicit de regulamentele comunitare cu aplicabilitate directă, începând cu data de 1 ianuarie 2007. Aceste modificări se referă, de

exemplu, la constituirea și stingerea datoriei vamale (vezi Codul vamal comunitar).

a. Codul de procedură fiscală are caracter de lege specială față de dreptul comun reprezentat de Codul de procedură civilă.

Această situație nu exclude aplicarea prioritară a unor legi speciale, care au amendat Codul de procedură civilă precum Legea nr. 554/2004 a contenciosului-administrativ, publicată în M. Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004 (vezi Anexa 8).

În doctrină s-au analizat implicațiile acestor acte normative în procedura fiscală (vezi D. Dascălu, C. Alexandru – Explicațiile Codului de procedură fiscală, Ed. Rosetti, p. 75-76).

6. Spre deosebire de Codul fiscal, Codul de procedură fiscală nu conține dispoziții exprese

referitoare la prevalența dispozițiilor fiscale față de celelalte acte normative. Această situație relativizează modul de interpretare a unor dispoziții ale Codului de procedură fiscală în situații reglementate prin legi speciale (spre exemplu, raportul dintre legea insolvenței și Codul de procedură fiscală) sau cu prevederile noului Cod civil.

7. Art. 2 trebuie corelat și cu art. 228 „Acte normative de aplicare” care stabilește regimul legislației secundare în domeniul procedurilor (reglementările date în aplicarea Codului de procedură fiscală).

Modificarea și completarea Codului de procedură fiscală

Art. 3. - (1) Prezentul cod se modifică și se completează numai prin lege, promovată, de regulă, cu 6 luni înainte de data intrării în vigoare a acesteia.

(2) Orice modificare sau completare la prezentul cod intră în vigoare cu începere din prima zi a anului următor celui în care a fost adoptată prin lege.

Comentarii

8. Problema modificării Codului de procedură fiscală (ca și a Codului fiscal) prin Ordonanțe de urgență este încă un subiect aprig dezbătut. Cu toate acestea, Curtea Constituțională a fost constantă în a accepta modificările aduse Codului fiscal și Codului de procedură fiscală prin ordonanțe de urgență (a se vedea și Deciziile C.C.R. nr. 15/ 2009, 786/2009 și 787/2009). Atât timp cât nu sunt

impuse limite constituționale privind delegarea legislativă, alin. (1) are doar caracter de recomandare.

9. Alin. (2) al acestui articol poate fi considerat doar o normă supletivă, aplicabilă în ipoteza puțin probabilă că actul modificator nu conține o prevedere expresă privind intrarea în vigoare.

Înființarea și funcționarea Comisiei de proceduri fiscale

Art. 4. – Abrogat (Nota 2).

Legislație secundară, complementară

1. OMFP nr. 1765/2011 privind constituirea Comisiei de proceduri fiscale, publicat în M. Of. nr. 195 din 21 martie 2011;

2. Deciziile Comisiei Fiscale Centrale nr. 1/2006, publicată în M. Of. nr. 377 din 3 mai 2006, nr. 4/2006, nr. 5/2006 și nr. 6/2006, publicate în M. Of. nr. 836 din 11 octombrie 2006;

3. Deciziile Comisiei de Proceduri Fiscale nr. 1/2008 (M. Of. nr. 770 din 17 noiembrie 2008), nr. 2/2008 (M. Of. nr. 864 din 22 decembrie 2008), nr. 3/2008 (M. Of. nr. 883 din 24 decembrie 2008);

Comentarii

10. Deciziile Comisiei de proceduri fiscale și ale Comisiei fiscale centrale cu privire la aplicarea Codului de procedură fiscală, emise în perioada 2006 – 2011, sunt prezentate în Anexa 1.

11. A se vedea și art. III din O.U.G. nr. 39/2010 prin care se desființează Comisia de proceduri fiscale.

Note (istoricul modificărilor)

2. Art. 4 a fost modificat prin O.G. nr. 47/2007 și ulterior abrogat prin O.U.G. nr. 39/2010, începând cu data de 28 aprilie 2010.

CAPITOLUL II**Principii generale de conduită în administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat****Aplicarea unitară a legislației**

Art. 5. – (1) Organul fiscal este obligat să aplice unitar prevederile legislației fiscale pe teritoriul României, urmărind stabilirea corectă a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat.

(2) (Nota 3) Comisia fiscală centrală constituită potrivit art. 6 din Codul fiscal are responsabilități de elaborare a deciziilor cu privire la aplicarea unitară a prezentului cod, a legislației subsecvente acestuia, precum și legislației care intră în sfera de aplicare a Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Norme metodologice:

5.1. În scopul aplicării unitare a prevederilor legislației fiscale, Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Administrației și Internelor pot elabora ghiduri practice pentru îndrumarea funcționarilor din domeniul fiscal.

Legislație secundară, complementară

1. OMFP nr. 1765/2011 privind constituirea și atribuțiile Comisiei fiscale centrale, M. Of. nr. 195 din 21 martie 2011 (rectificat în M. Of. nr. 278 din 20 aprilie 2011).

Comentarii

12. Norma are mai degrabă valoare de principiu. Ghidurile practice menționate sunt publicate, de regulă, pe site-urile Ministerului Finanțelor Publice și Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

13. Instrumente utile pentru aplicarea reglementărilor fiscale s-au dovedit a fi deciziile Comisiei centrale fiscale și Comisiei de proceduri fiscale, dar și circularele interne

emise și publicate pe site-urile instituțiilor publice implicate.

14. În strânsă legătură cu aplicarea acestui principiu, se află principiul nediscriminării. Dreptul comunitar a impus, îndeosebi, aplicarea pe scară largă a acestui principiu în domeniul impozitelor directe ca element fundamental al liberei circulații a bunurilor, serviciilor și capitalurilor.

Note (istoricul modificărilor)

3. Alin. (2) al art. 5 a fost introdus prin O.U.G. nr. 39/2010, de la 28 aprilie 2010.

Exercitarea dreptului de apreciere

Art. 6 - Organul fiscal este îndreptățit să aprecieze, în limitele atribuțiilor și competențelor ce îi revin, relevanța stărilor de fapt fiscale și să adopte soluția admisă de lege, întemeiată pe constatări complete asupra tuturor împrejurărilor edificatoare în cauză.

Norme metodologice:

6.1. În aprecierea unei situații fiscale asupra căreia urmează a lua o decizie, organul fiscal va determina stările de fapt relevante din punct de vedere fiscal prin utilizarea mijloacelor de probă prevăzute de lege.